

АНАЛІЗ ПОНЯТТЯ «ПРОФЕСІЙНА ПІДГОТОВКА» У ВІТЧИЗНЯНИХ І ЗАРУБІЖНИХ НАУКОВИХ ПРАЦЯХ

О. В. Поддубей

Кременчуцький національний університет імені Михайла Остроградського
вул. Першотравнева, 20, м. Кременчук, 39600, Україна. E-mail: helenunderoak@gmail.com

Наведено результати аналізу поняття «професійна підготовка», отримані в ході дослідження вітчизняних і зарубіжних наукових джерел, присвячених вивченню проблем вищої професійної освіти і підготовки. Розглянуто різні трактування цього поняття залежно в контексту дослідження підготовки фахівця певного професійного напрямку. Виділено відмінності між такими поняттями як «професійна освіта», яке набагато частіше зустрічається в науковій літературі, і поняттям «професійна підготовка», що виступає одним із основних понять дисертаційного дослідження автора статті. Висвітлено полісемантичність цього поняття в контексті низки гуманітарних дисциплін. Сформульовано визначення аналізованого поняття в рамках дослідження професійної підготовки дорослих у технічних університетах Італійської Республіки з метою його подальшого використання у дослідницькій роботі.

Ключові слова: професійна підготовка, професійна освіта, процес, система, фахова освіта, кваліфікація.

АНАЛИЗ ПОНЯТИЯ «ПРОФЕССИОНАЛЬНАЯ ПОДГОТОВКА» В ОТЕЧЕСТВЕННЫХ И ЗАРУБЕЖНЫХ НАУЧНЫХ РАБОТАХ

Е. В. Поддубей

Кременчугский национальный университет имени Михаила Остроградского
ул. Первомайская, 20, г. Кременчуг, 39600, Украина. E-mail: helenunderoak@gmail.com

Приводятся результаты анализа понятия «профессиональная подготовка», полученные в ходе исследования отечественных и зарубежных научных источников, посвященных изучению проблем высшего профессионального образования и подготовки. Рассмотрены различные трактовки этого понятия в зависимости от контекста исследования подготовки специалиста определенного профессионального направления. Показаны отличия между понятием «профессиональное образование», которое чаще встречается в научной литературе, и понятием «профессиональная подготовка», которое выступает одним из основных понятий диссертационного исследования автора статьи. Показана полисемантичность этого понятия в контексте ряда гуманитарных дисциплин. Сформулировано определение анализируемого понятия в рамках исследования профессиональной подготовки взрослых в технических университетах Республики Италия с целью его дальнейшего использования в исследовательской работе.

Ключевые слова: профессиональная подготовка, профессиональное образование, процесс, система, специализированное образование, квалификация.

АКТУАЛЬНІСТЬ РОБОТИ. Сучасний стан підходів до освіти перебуває у процесі переосмислення ставлення до освітньої сфери в цілому, зміни орієнтирів на особистісний розвиток людини. Цим зумовлене виникнення гуманістично-орієнтованої моделі освіти, яка ґрунтується на всебічній підтримці саморозвитку людини на всіх етапах її життя і професійної діяльності. Соціально-економічні аспекти розвитку країни зумовлюють виникнення проблеми підвищення якості професійної підготовки фахівців, забезпечення підприємств кваліфікованими кадрами, здатними адаптуватися в умовах сучасного ринку, незалежними і творчими у виконанні професійних завдань.

Аналіз науково-педагогічної літератури свідчить про активні розвідки науковців у сфері професійної підготовки фахівців, обумовлені існуванням низки проблем, що потребують негайного вирішення. На перший план висувається питання наявності розбіжностей між результатом професійної підготовки фахівців і реальними вимогами працедавців, які потребують спеціаліста, компетентного не тільки в певній галузі професійної діяльності, але й здатного до самонавчання, особистісного зростання, соціальної взаємодії в багатонаціональному інформаційному суспільстві [1].

Існуючі невідповідності між сучасним станом,

практикою й ефективністю професійної підготовки фахівців, рівнем їх готовності до професійної діяльності, обсягом і змістом навчальних планів, і реальними потребами ринку праці на думку вітчизняних науковців і дослідників у галузі компаративістики повинні вирішуватись з використанням корисного досвіду провідних європейських закладів вищої освіти.

У контексті проблеми професійної освіти і підготовки загальні теоретичні та методологічні проблеми функціонування системи професійної освіти висвітлені у працях таких учених, як Р. Гуревича, І. Зязюна, Л. Лук'янової, Н. Ничкало. Різні аспекти професійної підготовки фахівців в Україні знайшли своє відображення у працях Н. Бібік, К. Гаврилюк, О. Дубасенюк, О. Пехоти, С. Сисоевої. Методологічні проблеми неперервної професійної освіти проаналізовані у працях С. Гончаренка, Т. Десятова, М. Євтуха, В. Лугового, С. Сисоевої.

Окремі питання професійної освіти і підготовки висвітлені у порівняльно-педагогічних дослідженнях Н. Абашкіної, Ю. Алферової, А. Барбариги, Н. Бідюк, Т. Мостової, Л. Соловйової.

Метою роботи є аналіз поняття «професійна підготовка», встановлення відмінностей між ним і поняттям «професійна освіта», висвітлення сутності поняття і визначення змісту цієї підготовки в рамках

дослідження проблеми професійної підготовки дорослих у технічних університетах Італійської Республіки.

Дослідження було проведено із застосуванням системного і компаративного підходів, за допомогою загальнонаукових методів: аналізу, синтезу, порівняння, індукції й дедукції, а також описового методу.

МАТЕРІАЛ І РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕНЬ. Вивчення проблеми професійної підготовки дорослих у технічних університетах Італійської Республіки доцільно розпочати з аналізу ключових понять і встановити відмінності між такими поняттями як «професійна освіта» і «професійна підготовка». Спочатку розглянемо поняття «професійна освіта». Законом України «Про професійну освіту» поняття «професійна освіта» визначено як «освітня система, спрямована на формування і розвиток професійних і загальних компетентностей, необхідних особі для трудової діяльності за певною професією (групою професій), спеціальністю чи галуззю професійної діяльності, забезпечення їх конкурентоздатності та мобільності на ринку праці, що завершується здобуттям певної кваліфікації».

Професійна освіта, як зазначає К. Гавриленко, посилаючись на Державну національну програму «Освіта», не повинна обмежуватися рамками професійно-технічної освіти і покликана сприяти професійній самореалізації особистості, формуванню її кваліфікаційного рівня, створенню соціально-активного, морального і фізично здорового національного виробничого потенціалу, який посідає важливе місце у технологічному оновленні виробництва, впровадженні у практику кращих досягнень науки і техніки [2].

Енциклопедія професійної освіти трактує це поняття як постійний творчий розвиток і вдосконалення кожної людини шляхом взаємодії між теоретичними і практичними знаннями, які передбачають володіння компетентністю їх застосування на практиці. Вона передбачає послідовне поєднання навчальної і професійної діяльності освітніх закладах, професійне самовдосконалення.

Провідні вітчизняні науковці С. Гончаренко [3] та Н. Ничкало розглядають професійну освіту як сукупність знань, умінь і навичок, оволодіння якими дає змогу працювати спеціалістом певної кваліфікації відповідного рівня [4]. С. Сисоева визначає професійну освіту як набуття громадянами певної професії за їх бажанням, інтересами, здібностями і включає до цього поняття також підвищення виробничої кваліфікації та перепідготовку [5].

Отже, аналіз законодавчих документів, енциклопедичних видань і праць вітчизняних науковців і дослідників демонструє, що поняття «професійна освіта» не обмежується рамками професійно-технічної освіти. Вона розглядається, насамперед, як система, що має на меті формування і розвиток професійних компетенцій наряду із загальноосвітніми, а також трактується як сукупність певних знань і практичних умінь і навичок, які є необхідними для виконання відповідних професійних завдань у певній галузі.

Наступним розглянемо поняття «професійна підготовка» і спочатку окремо проаналізуємо частину наведеного словосполучення, яким виступає слово «підготовка». У Великому тлумачному словнику сучасної української мови «підготовка» визначається як запас знань, навичок, досвід і т. ін., набутий у процесі навчання, практичної діяльності. Поняття походить від слів «підготувати, підготовити», які Новий тлумачний словник української мови трактує як «давати необхідний запас знань, передавати навички, досвід та інше в процесі навчання, практичної діяльності; навчати, тренувати, підковувати».

Слід зауважити, що поняття «підготовка» в самостійному значенні в освітньому контексті вживається не так часто; практично завжди воно поєднується з означенням «професійна» в застосуванні до певної професії. Тому в нашому дослідженні ми розглядатимемо це поняття саме у складі цього словосполучення.

Закон України «Про вищу освіту» трактує поняття «професійна підготовка» як процес здобуття кваліфікації за відповідним напрямом підготовки або спеціальністю.

У Словнику професійної освіти «професійна підготовка» визначається як сукупність спеціальних знань, умінь і навичок, якостей, трудового досвіду й норм поведінки, які забезпечують можливість успішної праці за обраною професією; процес повідомлення відповідних знань і умінь.

За визначенням, наведеним у Педагогічному енциклопедичному словнику поняття підготовка з означенням «професійна» подається як система професійного навчання, основною метою якого є швидке засвоєння умінь та навичок, необхідних для виконання робіт.

Як зазначає Н. Ничкало, професійна підготовка фахівців є орієнтованою на особистісний розвиток і творчу самореалізацію кожного громадянина України, на формування поколінь, які навчаються впродовж життя, розвивають цінності громадянського суспільства, сприяють консолідації української нації та її інтеграції в європейський та світовий простір [6].

Дослідниця К. Годлевська в рамках свого дисертаційного дослідження розглядає поняття професійної підготовки як полісемантичне і пропонує вивчати його з різних точок зору. Так, філософи з'ясовують це поняття як систему цінностей, де кожна професія має свою сукупність цінностей, специфічних для кожного виду діяльності; психологи – як засіб зростання індивідуального потенціалу особистості, розвитку її резервних сил, пізнавальної і творчої активності завдяки оволодінню загальнонауковими і професійно значущими знаннями, вміннями і навичками; соціологи – як професійне покликання, професійний обов'язок; педагоги – як складну, цілісну, багатосторонню динамічну систему, яка функціонує відповідно до мети, завдань і принципів підготовки фахівців [7].

Як свідчить аналіз педагогічної літератури, у визначенні поняття «професійна підготовка» не існує єдиного підходу. Так, сучасні наукові дослідження подають його як в якості системи так і в якості про-

цесу формування особистісно-професійної готовності. Як система, професійна підготовка являє собою логічно структуровану єдність організаційних та психолого-педагогічних заходів, які забезпечують формування у студентів професійних знань, умінь та навичок, професійних і особистісних компетентностей, що в сукупності утворюють їх особистісно-професійну готовність. Як процес професійна підготовка передбачає упорядковану й організовану в часі, розподілену за певними еталонами і напрямками послідовну взаємодію викладача зі студентами, метою і результатом якої є формування в них особистісно-професійної готовності.

Низка дослідників схильні розглядати це поняття як процес формування та збагачення настанов, знань і вмінь, необхідних майбутньому фахівцю для адекватного виконання специфічних завдань [8], або організований, систематичний процес формування професійно-педагогічних знань, умінь і навичок, необхідних для майбутньої професійної діяльності [9]. Деякі науковці трактують поняття професійної підготовки як систему, що характеризується взаємозв'язком і взаємодією структурних і функціональних компонентів, сукупність яких визначає особливість, своєрідність, що забезпечує формування особистості студента відповідно до поставленої мети – вийти на якісно новий рівень готовності студентів до професійної діяльності [10] або психолого-педагогічною системою зі специфічним змістом, наявністю структурних елементів, формами відношень, особливостями навчального процесу, специфічного для даного фаху знаннями, вміннями та навичками [11].

У своєму дисертаційному дослідженні Г. Лещенко робить висновок, що поняття «професійна освіта» є родовим, а «професійна підготовка» – видовим. З одного боку, «професійна освіта» – цілеспрямований процес оволодіння спеціальними знаннями, практичними вміннями з конкретної професії або зі спеціальності, адекватними до сучасного рівня знань і вмінь у цій галузі; а з іншого – це процес та результат особистої діяльності суб'єкта в його професійному становленні для виконання спеціалізованих функцій у фаховій сфері [12].

Деякі наукові джерела ототожнюють поняття «професійна освіта» і «професійна підготовка», розглядаючи їх як єдину складову частину системи народної освіти [13]. Так само й Енциклопедія професійної освіти подає поняття «професійна підготовка» як процес набуття людиною певної професійної кваліфікації, пов'язаний з професійною освітою, складовою частиною якої є професійна підготовка, що являє собою сукупність спеціальних знань, навичок і вмінь, якостей, трудового досвіду та норм поведінки, які вможливають успішну роботу з певної професії.

Однак, у працях Т. Десятова вбачається певна відмінність між поняттями «професійна освіта» і «професійна підготовка». Учений стверджує, що професійна підготовка не супроводжується підвищенням загальноосвітнього рівня студентів, а здійснюється з метою навчання виконанню певного виду роботи, у той час як професійна освіта визначається ним як процес і результат оволодіння певним рівнем

знань, умінь і навичок, норм і цінностей з конкретної професії з одночасним формуванням загальної культури особистості» [14].

Аналіз психолого-педагогічної літератури дає підстави стверджувати відмінність розуміння сутності поняття «професійна підготовка» з педагогічної, психологічної й філософської точки зору. У педагогічному контексті сутність професійної підготовки полягає в набутті людиною фахової освіти внаслідок засвоєння системи теоретичних знань, умінь і формування необхідних особистісних професійно-важливих якостей. З точки зору психології сутність професійної підготовки трактується як засіб підвищення індивідуального потенціалу, розвитку резервних сил, пізнавальної і творчої активності на основі оволодіння загальнонауковими та професійно орієнтованими знаннями, вміннями й навичками. [15–17].

У дисертаційному дослідженні Н. Колесник професійна підготовка схарактеризована як процес професійного розвитку фахівця, що забезпечує набуття базових знань, умінь, навичок, практичного досвіду, норм поведінки, які вможливають успішність роботи з певної професії [18]. Таке трактування, на нашу думку, є дещо обмеженим, оскільки в ньому не відображена мета й результат професійної підготовки.

З різних позицій аналізує поняття професійної підготовки В. Семиченко. Дослідниця зазначає, що сутність поняття «підготовка» доцільно описувати у двох аспектах: 1) як навчання – деякий спеціально організований процес формування готовності до виконання майбутніх завдань; 2) як готовність – наявність компетенції, знань, умінь і навичок, необхідних для успішного виконання певної сукупності завдань [19]. Такий підхід, на нашу думку, є обґрунтованим, оскільки охоплює процесуальний та результативний компоненти професійної підготовки. Більше того, роботи учених (Т. Жаровцева, А. Ліненко, та ін.) переконливо свідчать, що саме стан готовності особистості до виконання професійної діяльності забезпечує не тільки її ефективність, але й можливість подальшого вдосконалення. Тобто, підготовка виступає засобом формування готовності до діяльності, а готовність є результатом і показником якості підготовки. [20].

Отже, в рамках нашого дослідження поняття «професійна підготовка» ми розглядатимемо як певний спеціально організований процес формування професійних знань, умінь і навичок, а також професійних компетенцій, які у своїй сукупності дозволяють особі, що навчається, бути готовою до виконання майбутньої професійної діяльності без підвищення загальноосвітнього рівня. Проте, для підтвердження правильності розуміння поняття «професійна підготовка» в контексті нашого дослідження вважаємо за необхідне розглянути варіанти трактування цього поняття в англійських працях зарубіжних учених і дослідників.

ВИСНОВКИ. На підставі вищевикладених результатів аналізу праць провідних учених, науковців і педагогів в ході здійсненого дослідження нами було зроблено наступний висновок: трактування обох аналізованих нами понять містять як спільні

так і відмінні складники визначення. Так, спільним у наведених визначеннях є те, що обидва поняття розглядаються як система, створена для формування і всебічного розвитку певних професійних компетенцій. Наряду з цим обидва аналізовані поняття також трактуються як процес всебічного професійного вдосконалення, спрямований на найбільш ефективне застосування набутих у процесі навчання теоретичних знань у подальшій практичній діяльності. Говорячи про відмінності, слід насамперед зазначити, що різниця у розумінні і пропонуваному трактуванні цих понять полягає, у тому, що на відміну від професійної освіти професійна підготовка не передбачає підвищення загального рівня освіти, тобто по завершенні, наприклад, курсів підвищення кваліфікації, особа, будучи молодшим спеціалістом, так ним і залишається, а не здобуває ступінь бакалавра. Професійна ж освіта по суті не означає готовність до виконання певної сукупності професійних завдань, проте, завершивши навчання, особа може підвищити свій рівень освіти. Професійна підготовка не обмежується суто формуванням знань, умінь, навичок, вона зорієнтована на розвиток особистості у професійному плані; головною метою і очікуваним результатом проходження професійної підготовки є формування готовності осіб, які завершили навчання, до виконання майбутньої професійної діяльності або вдосконалення навичок у поточній професійній сфері зайнятості. Також, говорячи про тривалість процесу навчання, варто зазначити ще одну відмінність: професійна освіта, як правило, триває протягом установленого періоду часу, в той час, як професійна підготовка не обмежена певними часовими рамками, має різні часові періоди, може час від часу повторюватися і, таким чином, має ціложиттєвий характер.

ЛІТЕРАТУРА

1. Гордієнко М. Г. Професійна підготовка дорослих у контексті ціложиттєвого навчання. *Педагогічні науки*. Вип. 2(13). 2001. С. 151–154.
2. Гавриленко К. М. Професійна підготовка фахівців аграрної галузі в Україні. *Методичні рекомендації для студентів вищих навчальних закладів техн. спеціальностей*. 2016. К.: 60 с.
3. Гончаренко С. Фундаменталізація професійної освіти. *Kształcenie zawodowe: pedagogika i psychologia*. No. 7. 2006. С. 165–175.
4. Ничкало Н. Г. Розвиток професійної освіти в умовах глобалізаційних та інтеграційних процесів. *Монографія*. К.: Видавництво НПУ імені М. П. Драгоманова. 2014. 125 с.
5. Сисоєва С. О. Проблеми неперервної професійної освіти: тезаурус наукового дослідження. Наукове видання. 2010. К.: ЕКМО. 326 с.
6. Ничкало Н. Г. Неперервна професійна освіта як філософська та педагогічна категорія. *Неперервна професійна освіта: Теорія і практика*. Вип. 1. 2001. С. 9–22.
7. Годлевська К. В. Професійна підготовка учителів в Угорщині. *Педагогічні науки: теорія, історія, нові технології*. Вип. 3. 2015. С. 75–82.
8. Абдуллина О. А. Общепедагогическая подготовка учителя в системе высшего педагогического образования. М.: Просвещение, 1990. 141 с.
9. Нероба Е. Підготовка вчителів для професійної освіти в Польщі і на Україні (порівняльний аналіз). *Практична підготовка вчителів у вищій школі*. Під ред. Е.Салати. Радом: Вид-во ІТЕ, 2003. С. 53–58.
10. Троцько Г. В. Професійно-педагогічна підготовка студентів до виховної роботи в школі. Х.: ХДПУ, 1995. 241 с.
11. Жижко Т. А. Освіта як пріоритетний чинник суспільного розвитку. *Нова парадигма: Журнал наукових праць*. 2010. Вип. 94. К.: Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова. С. 3–12.
12. Лещенко Г. Професійна підготовка майбутніх фахівців з аварійного обслуговування та безпеки на авіатранспорті. *Наукові записки Кіровоградського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка: Педагогічні науки*. Вип. 140. 2015. С. 87–91. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nz_p_2015_140_24 (дата звернення 20.03.2019).
13. Чобітько М. Г. Педагогічна освіта: особистісний підхід. *Педагогічний процес: теорія і практика: наук. видання*. К.: Вид-во П/П «ЕКМО», Вип. 1. 2003. С. 124–137.
14. Десятов Т. М. Сучасне наукове бачення неперервної професійної освіти: стратегія розвитку в масштабах геополітичних регіонів. *Неперервна професійна освіта: теорія і практика*. 2002. С. 380–390.
15. Бойчук І. Д. Науково-теоретичні основи професійної підготовки майбутніх фахівців у коледжі. *Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання та спорту: зб. наук. праць № 9*. Харків, 2009. С. 18–21.
16. Павлик О. Б. Особливості й етапи формування структурно-композиційних навичок професійно-орієнтованого читання перекладачів. *Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання в підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми*. Вип. 5. Київ – Вінниця: ДОВ Вінниця, 2004. С. 572–577.
17. Кремінський В. Г., Костицький М. В., Максименко С. Д., Сафін О. Д. Психологія професійної діяльності офіцера. *Підручник*. Хмельницький: вид-во АПВУ, 1999. 464 с.
18. Професійна педагогічна освіта: інноваційні технології та методики: *Монографія*. За ред. О. А. Дубасенюк. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2009. 564 с.
19. Семиченко В. А. Проблеми і пріоритети професійної підготовки. *Педагогічний дискурс*. зб. наук. праць 2007. Вип. 1. URL: http://www.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/peddysk/2007_01/semyuchenko.pdf. (дата звернення: 12.12.2018).
20. Жаровцева Т. Г. Теоретико-методичні засади підготовки фахівців дошкільної освіти до роботи з неблагополучними сім'ями: *монографія*. Одеса: ПНЦ АПН України СВД М. П. Черкасов, 2006. 367 с.

ANALYSIS OF THE «PROFESSIONAL TRAINING» CONCEPT THROUGH NATIONAL AND FOREIGN SCIENTIFIC PUBLICATIONS

O. Poddubey

Kremenchuk Mykhailo Ostrohradskyi National University

vul. Pershotravneva, 20, Kremenchuk, 39600, Ukraine. E-mail: helenunderoak@gmail.com

Purpose. The paper is dedicated to the “professional training” concept analysis through the national and foreign scientific publications. The results herein represent the wide range of definitions, taken from different sources such as legislative regulations, dictionaries, thesauruses, scientific articles and research works. **Methodology.** The research was conducted using systematic and comparative approaches, with the help of general scientific methods: analysis, synthesis, comparison, induction and deduction, as well as descriptive method. **Findings** The analysis of legislative documents, encyclopedic dictionaries and scientists’ works demonstrates that the concept of «professional education» is not limited with the borders of vocational education. It is considered as a system, which is aimed at professional as well as general educational skills formation and development, and is explained as complex of certain knowledge and practical skills and abilities, which are essential in professional activity of a particular professional branch. Some researches examine the concept of professional training as multiple-meaning and propose different approaches in its discussing. Thus, philosophers construct this concept as a system of values, where each profession has its own objects of value, specific for particular type of activity; psychologists understand this idea as growth of individual’s potential, his/her surplus forces development, cognitive and creative activity thanks to mastering general scientific and professionally valuable knowledge, abilities and skills; sociologists explain this concept as professional bent, professional obligation; educators treat this concept as complex, integral, interdisciplinary dynamic system, which operates in accordance with its aim, task and principles of professionals’ training. As evidences by the educational publications, the process of the concept definition has more than one approach. Thus, modern scientific researchers define it as a system and as a process of personalized and professionalized readiness. As the system, the professional training represents logically structured unity of organizational and psychological-educational measures, which provide professional knowledge and skills development as well as professional and personal competences which in whole complex produce the students’ personalized and professional readiness. As a process, the professional training includes harmonized and organized in time, distributed in certain directions consistent interaction between a trainer and students, aimed at forming of personal and professional readiness. **Originality.** The scientific novelty consists in the fact that the paper consistently reviews and analyses the different approaches to definition and interpretation of the concept of professional training within the meaning of study of the adults’ professional training at technical universities of Italy. The article also analyses the difference between the two concepts. **Practical value.** In the frame of the «professional training» concept study we consider it as particular organized process of professional knowledge, abilities and skills development as well as a system of formation of professional competences which in whole allow a student to be prepared to future professional activity without advance of general education level. **Conclusions.** On the basis of the research results herein it is concluded that, the interpretation of the analyzed concepts has common as well as different components in their definition. Thus, according to the definitions analyzed, both professional education and professional training concepts are considered as a system created and aimed at formation and all-round development of certain competencies. Alongside with that it is interpreted as a process of professional advances, professional improvement and professional development, aimed at practical application of theoretical knowledge, acquired in the process of standard university or college education. The main difference between the two concepts is the following: the professional training does not intend the acquiring and rise of general educational level, i.e. a person, having completed professional courses doesn’t get the next level of education. Talking about the professional education, it doesn’t mean readiness to execute certain amount of professional tasks. Furthermore, professional training is not limited with the process of knowledge, abilities and skills acquiring and is oriented to the personal development; the main purpose and expected result of professional training is development of readiness to future professional activity. Furthermore, it should be mentioned that professional education generally lasts certain period of time while the professional training is not limited with time frame and has lifelong characteristics.

Key words: education, training, professional training, professional education; training as system, training as process, specialized training, qualification.

REFERENCES

1. Gordiienko, M. G. (2001), “Adults professional training within the longlife education context”, *Pedagogichni nauky*. Vol 2(13), pp. 151–154.
2. Gavrylenko, K. M. (2016), *Profesiina pidgotovka fakhivtsiv agrarnoi galusi d Ukraini* [Professional training of agrarian branch specialists in Ukraine], Kyiv.
3. Goncharenko, S. (2006), “Fundamentalization of professional education”, *Kształcenie zawodowe: pedagogika i psychologia*. Vol. 7, pp. 165–175.
4. Nychkalo, N. G. (2014), *Rozvytok profesijnoi osvity v umovakh globalizatsijnykh ta integratsijnykh protsesiv* [Professional education development under the conditions of globalization and integration], Kyiv
5. Sysoyeva, S. O. (2010), *Problemy nepererвної profesijnoi osvity: thesaurus naukovogo dosludzhenia* [Continuing education issues: professional education thesaurus], Kyiv. EKMO.
6. Nychkalo, N. G. (2001), “Continuing professional education as philosophical and pedagogical category”, *Continuing professional education: theory and practice* Vol. 1, pp. 9–22.
7. Godlevska, K. V. (2015), “Teacher’s professional training development in Hungary”, *Pedagogical sciences: theory, history, innovative technologies*. Vol 3, pp. 75-82. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/pednauk_2015_3_11 (accessed date 25.02.2019).

8. Abdullina, O. A. (1990), *Obshchepedagogicheskaia podgotovka uchitel'ia v sisteme vysshego pedagogicheskogo obrasovaniia* [Teacher's general pedagogical training in the system of higher pedagogical education], Moscow, Prosveshchenie.
9. Neroba, E. (2003), "Teachers' training for professional education in Ukraine and Poland (comparative analysis)", *Praktychna pidgotovka uchiteliv u vyshchii shkoli*, Radom Publishing house ITE, pp. 53–58.
10. Trotsko, G. V. (1995), *Profesiyno-pedagogichna pidgotovka studentiv do vykhovnoi roboty v shkoli* [Professional and pedagogical training of students to be ready to execute educational work at school], Kharkiv KhDPU.
11. Zhyzhko, T. A. (2010), "Education as a top-priority condition of social development", *Nova paradygma: scientific issues bulletin*, Vol. 94, Kyiv NPU M. P. Dragomanov, pp. 3–12.
12. Leshchenko, G. (2015), "Professional training of future specialists of emergency servicing and safety of aircrafts", *Naukovi zapusky Kirovogradskogo derzhavnogo pedagogichnogo universytetu imeni Volodymyra Vynnychenka: Pedagogichni nauky*, Vol. 140, pp. 87-91. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nz_p_2015_140_24 (accessed date 20.10.2018)
13. Chobitko, M. G. (2003), "Pedagogical education: personalized approach", *Pedagogichni protses: teoria i praktika*, Vol. 1, Kyiv. P/P «ЕКМО», pp. 124–137.
14. Desiatov, T. M. (2002), "Modern scientific view of continuing professional education: development strategy within geopolitical regions", *Continuing professional education: theory and practice*, Vol. 4, pp. 380–390.
15. Boichuk, I. D. (2009), "Scientific and theoretical principles of professional training of future specialists at college professional education", *Pedagogica, psikhologia ta metodiko-biologichni problemy fizychnogo vykhovannia ta sportu*, Vol. 9, Kharkiv, pp. 18–21.
16. Pavlyk, O. B. (2004), "Particularities and stages of structural and compositional skills formation in professionally oriented reading of translators", *Suchasni informatsiyni technologii ta innovatsiyni metodyky navchannia v pidgotovtsi fakhivtsiv: metodologia, teoria, dosvid, problem*, Vol. 5, Kyiv-Vinnytsia: DOV Vinnytsia. pp. 572–577.
17. Kremin, V. G., Kostytskiy, M. V., Maksymenko, C. D., Safin, O. D. (1999), *Psykhologia profesiynoi diialnoski ofitsera* [Officer's professional activity psychology], Khmelnytskyi. APVU.
18. Dubaseniuk, O. A. (2009), *Profesiynna pedagogichna osvita: innovatsiyni technologii ta metodyky* [Professional pedagogical education: innovative technologies and methodology], Zhytomyr, ZDU I. Franko.
19. Semychenko, V. A. (2007), "Professional training issues and priorities", *Pedagogichniy dyskurs*, Vol. 1. URL: http://www.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/peddysk/2007_01/semychenko.pdf. (accessed date: 12.12.2018).
20. Zharovtseva, T. G. (2006), *Teoretiko-metodychni zasady pidgotovky fakhivtsiv doshkilnoi osvity do roboty z neblagopoluchnymy simiamy* [Theoretical and methodological basis of training of pre-school education professionals to work with difficult families], Odesa PNC APN of Ukraine SVD M.P. Cherkasov.

Стаття надійшла 05.09.2019.